

AMO.CZ

LISTOPAD 2017

BACKGROUND REPORT | XXIII | OSN | UNSC | II

Válka v Sýrii

PRAŽSKÝ STUDENTSKÝ SUMMIT | WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

1 Úvod

V Sýrii od roku 2011 probíhá občanská válka, při které již zemřelo nejméně 400 tisíc lidí a přes jedenáct milionů jich bylo nuceno opustit své domovy.¹ Tato válka tak představuje největší humanitární katastrofu současnosti.² Do konfliktu se, ať už přímo či nepřímo, zapojilo mnoho okolních států i globálních mocností se značně různorodými zájmy.

Obrázek č. 1: Mapa Blízkého východu³

2 Pozadí situace

2.1 Historie

V Sýrii roku 1970 získal moc generál Háfíz al-Asad. Ten proměnil Sýrii sice v politicky stabilní a sekulární stát, kde však panoval značně autoritářský režim.^{4, 5} V zemi vládne tzv. Baasistická strana, která se hlásí k myšlenkám arabského nacionalismu, pan-arabismu a socialismu.⁶ Pravděpodobně nejbrutálnějším činem jeho vlády bylo krvavé potlačení povstání Muslimského bratrstva roku 1982, které si vyžádalo několik desítek tisíc obětí.⁷ Po jeho smrti v roce 2000 převzal moc jeho mladší syn Bašár al-Asad, který nejdříve působil jako příslib reformem, ale nakonec se rozhodl pokračovat v autoritářském pojetí vlády svého otce, což se definitivně potvrdilo po Arabském jaru a začátku války.

2.2 Obyvatelstvo

Počet obyvatel v Sýrii se současně odhaduje na zhruba 17 milionů obyvatel, nicméně toto číslo se v posledních letech značně mění v souvislosti s mnoha miliony uprchlíků, kteří Sýrii již opustili, stejně jako s několika sty tisíci oběti válečného konfliktu. Před začátkem války v roce 2011 žilo v Sýrii kolem 22 milionů lidí.⁸

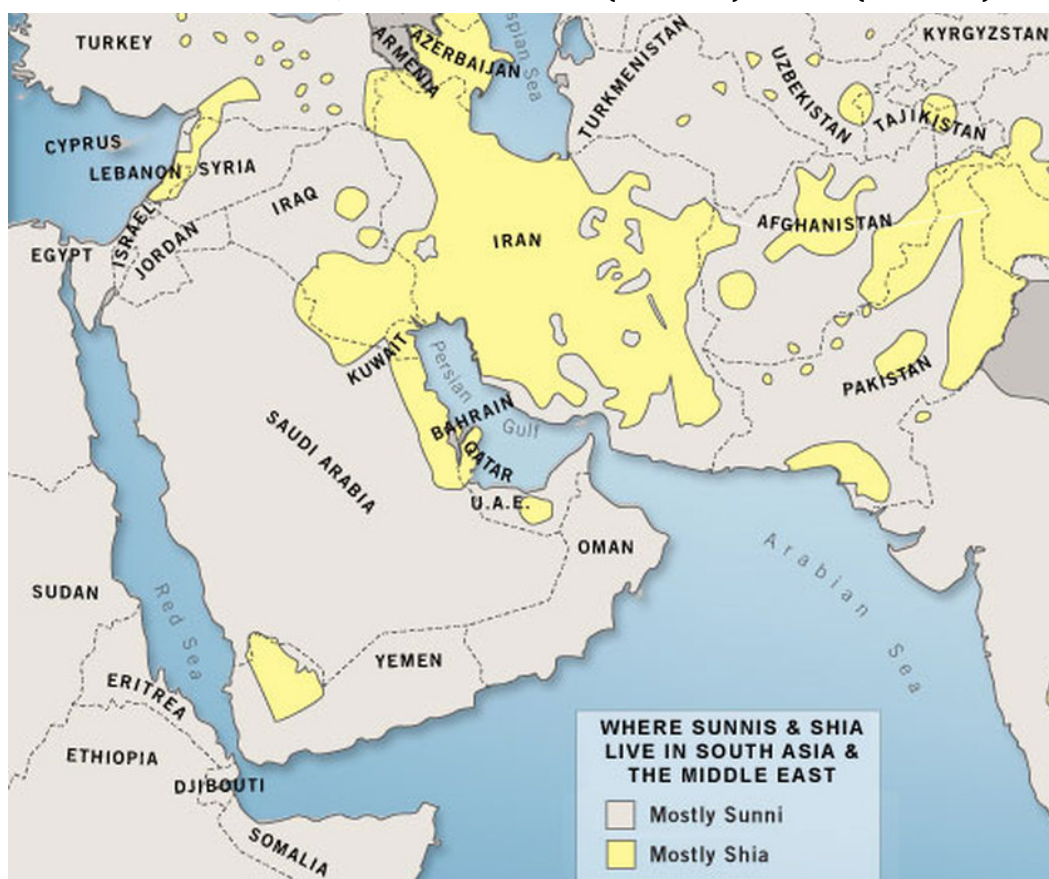

Sýrie je dle předválečných statistik země obydlená převážně Araby, kteří činí 90,3 % populace země. Zbylé obyvatelstvo tvoří převážně sunnitští Kurdové žijící na severu země a arménské, čerkeské, jezidské a turecké menšiny. Celkem 87 % země tvoří muslimové, z toho 74 % Syřanů představují sunnitští muslimové a zbylých 13 % tvoří šiitští muslimové včetně zvláštní alavitské sekty, mezi jejíž příslušníky se řadí i vládnoucí prezident Bašár Asad. Ke křesťanům se řadí 10 % obyvatel Sýrie, zbylá 3 % tvoří sekta drúzů a velice nepatrný počet židů.⁹

Sunnité a šiité

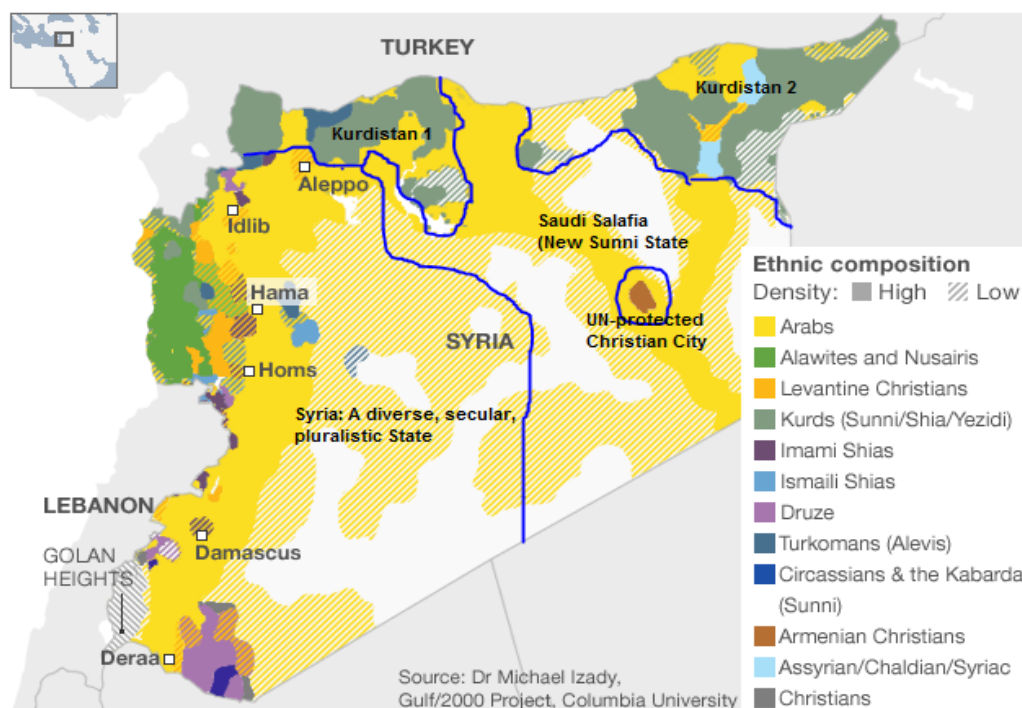
V islámském náboženství jsou dvě hlavní větve – sunnité a šiité. K rozdělení náboženství došlo již v 7. století po sporu o nástupnictví proroka Mohammeda. Většina muslimských zemí je sunnitských, šiité mají většinu např. v Íránu, Iráku či Ázerbájdžánu. Sunnité a šiité dodnes vůči sobě cítí vzájemnou rivalitu, která je dále politicky podněcovaná vládnoucími blízkovýchodními režimy, a stává se tak často zdrojem konfliktů.⁴

Obrázek č. 2: Znázornění oblastí, kde tvoří většinu sunnité (šedá barva) a kde šiité (žlutá barva).¹⁰

Obrázek č. 3 Etnické složení Sýrie.¹¹

3 Vývoj konfliktu

3.1 Počátky občanské války

Začátkem roku 2011 se přehnala arabským světem vlna demonstrací proti autoritářským režimům, která zapříčinila změnu vlády ve čtyřech zemích a později vešla ve známost jako arabské jaro.¹² V hlavním městě Sýrie Damašku a největším syrském městě Aleppu se 15. března uskutečnily velké protesty, při kterých demonstranti požadovali demokratické reformy. Shromáždění však byla násilně potlačena vládními bezpečnostními složkami.¹³ Protesty se poté rychle rozšířily téměř po celé zemi. Dne 18. března 2011 došlo ve městě Dar'a k demonstraci za propuštění politických vězňů, která vyústila v krvavý střet, při kterém zemřeli protestující i policisté.¹⁴

Tato událost vedla k dalšímu vyhrocení situace a spustila vlnu protestů po celé zemi. Na přelomu dubna a května 2011 nasadila vláda proti demonstrantům i armádu. Se stupňující se agresí vládních ozbrojených složek narůstal i odpor rebelů. Rovněž nebylo výjimkou, že příslušníci bezpečnostních složek vyslaných na potlačení nepokojů zběhli a přidali se na stranu povstalců. Právě tito bývalí příslušníci vládní armády se ke konci července 2011 zformovali a založili takzvanou Svobodnou syrskou armádu (FSA).¹⁵ Situace v zemi tak přerostla v občanskou válku.

3.2 Utváření stran konfliktu

Syrský prezident Asad se setkal s odporem i v zahraničí, v srpnu 2011 ho vyzvali k odstoupení představitelé Spojených států amerických, Spojeného království i Evropské unie. Ve stejnou dobu se v tureckém Istanbulu zformovala Syrská národní rada, která si dala za cíl zastupovat syrský lid a představovat opozici proti Asadovi v zahraničí. V září téhož roku Evropská unie vyhlásila zákaz dovozu ropy ze Sýrie a Turecko přerušilo diplomatické styky s Asadovou vládou.¹⁶

Ne všechny země však stály vůči Asadovi v opozici. Syrský režim se mohl a stále může těšit podpoře ze strany Číny, Ruska či Íránu. Právě ruské a čínské veto v Radě bezpečnosti OSN znamenalo, že se nepodařilo prosadit v říjnu 2011 navrženou rezoluci,¹⁷ která kroky syrské vlády odsuzovala. Stejný osud potkal i návrh

rezoluce¹⁸ z února 2012, která požadovala Asadovu rezignaci, i všechny následující rezoluce namířené proti syrskému režimu.¹⁹

Do konfliktu se postupně zapojovalo stále více zemí a dalších aktérů. Některé povstalecké skupiny se radikalizovaly (i vlivem muslimských extrémistů z celého světa, kteří začali do Sýrie proudit), a povstalecká opozice se tak rozdělila na umírněnější a radikálnější části. Na sklonku roku 2012 se v katarském hlavním městě Dauhá utvořila Národní koalice sil revoluce a syrské opozice (známá též pod zkráceným názvem Syrská národní koalice), která měla za cíl sdružit a nadále zastřešovat syrské opoziční skupiny. Syrská národní koalice byla od té doby více než 100 dalšími státy uznána jako legitimní zástupce syrského lidu. Za zcela výlučně jediného legitimního zástupce syrského lidu je Syrská národní koalice považována většinou arabských států, Francií, Tureckem, Španělskem, Spojeným královstvím a Spojenými státy.²⁰ Původně se její součástí stala i výše zmíněná Syrská národní rada, avšak ta vystoupila v roce 2014 pro nesouhlas s účastí Syrské národní koalice na druhé ženevské mírové konferenci, protože se odmítá účastnit jednání s Bašárem Asadem.²¹ Od té doby působí Syrská národní rada jako exilová opozice nezávisle na Syrské národní koalici a ztratila téměř veškerý vliv. Diplomatických jednání se pak účastní spíše zástupci Syrské národní koalice.

Do bojů se taktéž zapojily i kurdské jednotky, které původně střežily území osídlená Kurdy na severu země, dnes však již drží pod kontrolou i většinově sunnitské arabské oblasti.²² V Sýrii rovněž začaly operovat různé teroristické organizace, z nichž nejvýznamnější je tzv. Islámský stát a Džabhat Fatah aš-Šám (dříve Fronta an-Nusrá).

Situaci také komplikuje zapojení regionálních mocností. Na jedné straně stojí blízkovýchodní sunnitské státy jako Turecko, Saúdská Arábie, Katar či Spojené arabské emiráty, které začaly podporovat rebely. Většinově šiitský Írán naopak podporuje Asadova vládní vojska.^{23, 24} Z občanské války v Sýrii se tak vesměs stala zástupná válka mezi syrskými a šiitskými silami na Blízkém východě.²⁵ Pro syrský konflikt je příznačné, že do něj nepromlouvají jen místní síly, ale soupeří zde také mezinárodní mocnosti a regionální státy a organizace. Ty mají různorodé zájmy, které se často nevztahují pouze k osudu Sýrie.

3.3 Použití chemických zbraní

V roce 2012 již byla téměř celá země ve vleku občanské války. Svobodná syrská armáda i další opoziční ozbrojené skupiny bojovaly s vládními vojsky o jednotlivá města a povstalcům se podařilo získat pod kontrolu území v severní Sýrii včetně části největšího syrského města Aleppa. Ke konci roku 2012 již následkem bojů zemřelo kolem 50 tisíc obyvatel Sýrie²⁶ a dalších půl milionu lidí ze země uprchlo (převážně do okolních zemí jako Jordánsko, Libanon a Turecko).²⁷

I přes všechny hrůzy války se do té doby používaly pouze konvenční zbraně (tj. zbraně, které nejsou biologické, chemické nebo jaderné). V dubnu 2013 ale zástupci Spojeného království a Francie informovali OSN, že mají podezření, že Asad použil proti povstalcům chemické zbraně.²⁸ Použití chemických zbraní znamenalo zásadní zlom ve válce, neboť užívání je od roku 1928 zakázáno Ženevským protokolem a je všeobecně označováno za válečný zločin.²⁹ Tehdejší americký prezident Obama se v srpnu 2012 vyjádřil, že užití chemických zbraní by představovalo překročení červené linie, které by donutilo Spojené státy se do konfliktu přímo zapojit.³⁰

V srpnu 2013 došlo v oblasti Ghúta na kraji Damašku k útoku za použití chemických zbraní. Tento útok si vyžádal několik set obětí a tisíce zraněných.³¹ Z použití chemických zbraní v Ghútě Spojené státy americké i povstalecké skupiny obvinily Asadův režim.³² Barack Obama jako přímou reakci zvažoval letecké údery na strategické cíle pod kontrolou vládních vojsk se záměrem vojensky pomoci rebelům a svrhnout prezidenta Asada. Do situace však vstoupilo Rusko, které navrhlo vlastní řešení³³ – Sýrie se měla pod mezinárodním dohledem Organizace pro zákaz

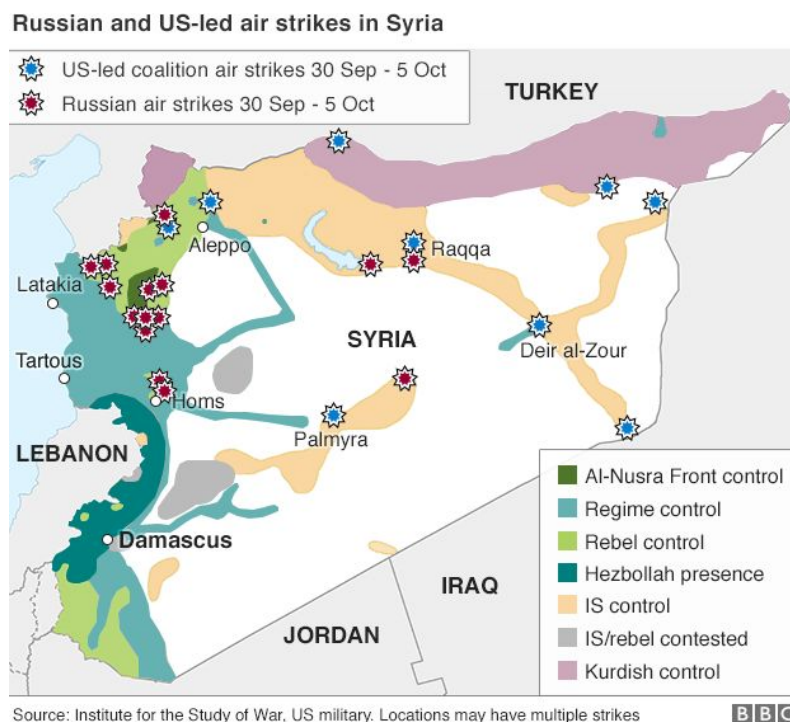

chemických zbraní (OPCW) zbavit všech svých chemických zbraní. K dohodě nakonec přistoupili všichni zúčastnění aktéři a Rada bezpečnosti OSN dne 27. září 2013 jednohlasně schválila rezoluci č. 2118,³⁴ která nařídila zničení všech chemických zbraní v Sýrii, k čemuž dle tvrzení OPCW skutečně došlo.³⁵

3.4 Ruský zásah v Sýrii

Ruská federace je dlouhodobě blízkým spojencem asadovské Sýrie, režim podporuje politicky, finančně i materiální pomocí včetně dodávek zbraní již několik dekád. Sýrie je pro Rusko klíčový blízkovýchodní spojenec, neboť se na jejím území nachází poslední ruská vojenská základna ve Středoziemním moři i na Blízkém východě – námořní základna Tartus.³⁶ Na konci září 2015 syrská vláda formálně požádala o pomoc ve válce Ruskou federaci a ta její žádosti vyhověla. Rusko oznámilo, že pomůže Asadově vládě v boji proti teroristům.³⁷ Navzdory očekávání Západu však Rusové povětšinou nebombardovali pozice teroristických organizací jako například Islámského státu, ale umírněné syrské opozice. Bombardování často mířilo na civilní cíle, což s sebou přinášelo vysoký počet civilních obětí. Rusové se tak plně vojensky zapojili do občanské války v Sýrii na straně Bašára Asada.³⁸ Nejvýrazněji bylo ze zahraničí sledováno jejich angažmá při dobývání Aleppa, ve kterém ruské a syrské letectvo bombardovalo město a bylo obviňováno ze zabíjení tisícovek civilních obětí.³⁹ ⁴⁰ Za pomoci ruského letectva syrská vláda v posledních letech dobyla značnou část dříve ztraceného území a zahнала rebely na ústup.⁴¹ Od té doby došlo k omezení přímé ruské přítomnosti v Sýrii.⁴²

Obrázek č. 4: Cíle ruského a amerického bombardování v Sýrii na přelomu září a října 2015.⁴³

3.5 Nové použití chemických zbraní a letecký úder Spojených států

Dne 4. dubna 2017 provedla syrská vládní vojska nálet na povstalci ovládaném území. Po něm došlo ve městě Chán Šajchún k hromadné otravě bojovou chemickou zbraní – sarinem. Na následky otravy zemřelo nejméně 74 lidí a nejméně 557 dalších bylo zraněno. Spojené státy americké, Spojené království, Turecko, Saúdská Arábie, Francie i Izrael obvinily vládu Bašára Asada z použití chemických zbraní, a tím pádem porušení rezoluce z roku 2013, která nařizovala zničení všech chemických zbraní. Syrská vláda ale použití chemických zbraní popřela. Rusko připustilo možnost, že syrská letadla bombardovala sklad nacházející se na území po celou dobu ovládaném povstalci, ve kterém mohly být chemické zbraně uloženy, čímž došlo k uvolnění plynu.⁴⁴

Sarin

Sarin je vysoce jedovatá kapalná látka, která se užívá jako chemická zbraň. Osoby zasažené sarinem umírají ve velkých bolestech. Užívání chemických zbraní zakazuje tzv. Ženevský protokol z roku 1925. Výroba a držba sarinu byla zakázána roku 1993 Úmluvou o chemických zbraních.

Spojené státy americké se rozhodly zareagovat. O tři dny později, 7. dubna 2017, vypálily 59 střel s plochou dráhou letu na syrskou vojenskou základnu, ze které měla vzlétnout syrská letadla, která provedla útok.⁴⁵ Rusko i Sýrie označily tento americký postup za porušení mezinárodní práva, nepřípustné vměšování se do syrských záležitostí a vyjádřily ostrý nesouhlas s americkým počínáním.⁴⁶

4 Strany konfliktu dnes

4.1 Provládní síly

Vláda v Sýrii se dlouhodobě opírá o podporu armádních složek a bezpečnostních služeb. V říjnu 2017 vládní síly ovládaly již více než polovinu rozlohy země a po dobytí Aleppa pět největších syrských měst. Do Syrských ozbrojených sil je povinen narukovat každý bojeschopný muž, nicméně jejich síla se od začátku války vlivem ztrát a dezercí smrskla z původních 220 tisíc bojovníků na dnešní skromný počet 25 tisíc. Až dvě třetiny těchto mužů tvoří sunnitští muslimové, ale vedoucí posty ozbrojených sil jsou obsazeny převážně příslušníky alavitské sekty, ke které patří prezident Asad. Kvůli prořídłym řadám dnes syrské ozbrojené síly spoléhají do značné míry na lojalistické milice, převážně pak na Národní obranné jednotky, které představují dobrovolnickou složku Syrských ozbrojených sil složenou převážně z rezervistů. Největší bojovou výhodu Syrských ozbrojených sil představuje jednoznačně její letectvo, neboť vzdušnými silami nedisponují bojovníci opozičních sil ani teroristických skupin.

Na straně vlády bojují ve válce také příslušníci Hizballáhu, libanonského šíitského hnutí. Hizballáh do války v Sýrii poslal nejdříve vojenské poradce a následně své elitní jednotky. V Sýrii dnes operuje několik tisíc bojovníků Hizballáhu. Své vojáky do země poslal i Írán, největší spojenec Asadova režimu z řad muslimských zemí. Stejně jako Hizballáh vyslal Írán do země nejdříve své vojenské poradce a následně i samotné bojovníky. Na straně syrské vlády tak dnes bojuje i několik tisíc příslušníků Íránských revolučních gard.

Na žádost Bašára Asada se do války rovněž zapojily rovněž i ozbrojené síly Ruské federace. Ruská letadla a bojové helikoptéry poskytly vládním pozemním jednotkám při bojích značnou podporu, nejvýrazněji se zapojily do bombardování města Aleppa.

Všechny provládní síly bojují převážně se sunnitskými opozičními povstalci. Povětšinou se stáhly z oblastí ovládaných Kurdy, neboť ti proti režimu

příliš nebojují. Pustý, strategicky méně významný východ země pak do značné míry ponechaly pod kontrolou Islámského státu.⁴⁷

4.2 Protivládní umírněné síly

Kromě výše zmíněné exilové politické opozice (Syrská národní koalice) samozřejmě existují i opoziční bojové frakce přímo uvnitř Sýrie. Ty svůj postup s exilovou opozicí do jisté míry koordinují, ale jedná se o odlišné organizace. Nejvýznamnější opoziční bojovou skupinou po začátku konfliktu se stala Svobodná syrská armáda (Free Syrian Army, FSA). Ve svém politickém programu prosazuje demokratickou a pluralistickou Sýrii⁴⁸ a Spojené státy americké i další západní státy na ni nahlízejí jako na umírněnou opozici. Vzhledem k počtu zapojených ozbrojených skupin do FSA nicméně nejde přesvědčivě hovořit o jednotném politickém programu a dnes jsou do FSA často zapojena i různá islamistická uskupení. Jedná se převážně o bojovníky z řad většinových sunnitů. Kvůli slabé koordinaci a nedostatečným finančním prostředkům se však nepodařilo plně centralizovat vedení Syrské arabské armády a mnoho lokálních skupin a milic hlásících se k FSA se tak ve skutečnosti nenachází pod žádným centrálním vedením, popřípadě je jeho vliv velmi slabý. Nejsilnější jsou bojovníci FSA na jihu země, kde postupují ve spolupráci s tzv. *Jižní frontou* – aliancí více než 50 povstaleckých skupin. Na severu země je přítomnost bojovníků hlásících se k FSA spíše marginální, popřípadě jsou pod kontrolou džihádistických skupin. Počet bojovníků FSA se nyní odhaduje na zhruba třicet tisíc. Zapojují se do bojů převážně s vládními jednotkami, ale střetávají se též s Islámským státem, některými islamistickými skupinami či kurdeckými milicemi.⁴⁹

FSA je vyzbrojována svými regionálními spojenci, převážně Katarom a Saúdskou Arábií. Panuje podezření, že se do vyzbrojování příslušníků FSA zapojilo i Turecko či Jordánsko, země však oficiálně přiznaly jen materiální pomoc bez vojenské techniky. Tu FSA dostává i od Spojených států amerických.⁵⁰ Spojené státy americké se dlouhodobě zapojují letecky do bojů proti Islámskému státu. Jak zmíněno výše, v dubnu 2017 se pak přímo zapojily i do bojů proti Asadovi po chemickém útoku v Chán Šajchúnu, na který zareagovaly provedením raketového útoku na vládní vojenskou základnu Šajrát.⁵¹

4.3 Protivládní extrémistické síly

Proti Asadovi povstalo i mnoho islamistických bojovníků odmítajících politický program FSA vyžadující demokratickou a pluralistickou Sýrii. Tyto syrské extrémistické islamistické skupiny se od teroristických skupin jako al-Kaidy či Islámského státu však liší tím, že nemají přeshraniční ambice a nechtějí svou ideologii šířit za hranice Sýrie. K islamistickým skupinám přeběhlo i mnoho původních bojovníků FSA, převážně kvůli lepšímu materiálnímu zajištění a větším bojovým úspěchům. V zemi operuje několik desítek různých islamistických skupin a desítky tisíc bojovníků, volně jsou však sdruženy v koalici Ahrar aš-Šám. Koalici ze zahraničí podporuje Saúdská Arábie, Turecko i Katar. Naopak Rusko, Libanon, Irák, Egypt i Spojené arabské emiráty koalici označují za teroristickou organizaci.⁵²

Za nejradikálnější islamistickou složku protivládní opozice jsou pak označováni bojovníci Tahrir aš-Šám (dříve an-Nusrá a Džabhat Fatah aš-Šám). Tato skupina v minulosti spolupracovala s al-Kaidou a byla označována za syrskou pobočku, popřípadě nástupnickou organizaci al-Kaidy. Sama skupina to však popírá.⁵³ Počet bojovníků je těžké odhadnout, mluví se však zhruba o deseti tisících.⁵⁴ Skupina je téměř všemi západními státy označována za teroristickou organizaci.

4.4 Kurdké milice

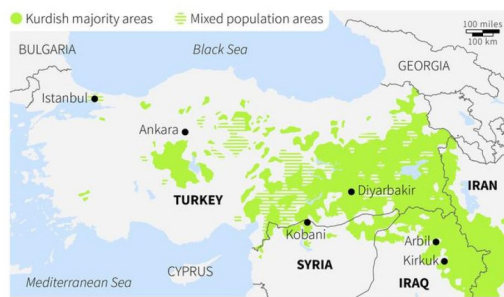
V severních regionech Sýrie s většinou kurdskou populací (region známý jako Rojava) *de facto* vládne kurdská politická strana se jménem Sjednocená demokratická strana (PYD). Její ozbrojené křídlo pak tvoří tzv. Lidové ozbrojené jednotky (YPG). YPG se původně snažila převážně bránit hranice kurdské oblasti a udržet autonomii kurdského regionu v Sýrii, od roku 2015 však již dobývá i většinou arabské oblasti.⁵⁵ Spojené státy zároveň YPG považují za nejefektivnějšího bojovníka proti Islámskému státu a v boji proti němu kurdské milice podporují materiálně i vojensky. Počet bojovníků YPG se odhaduje na zhruba 60 tisíc, přičemž ozbrojená skupina dále plánuje rozšiřovat své řady.⁵⁶ Společně s dalšími kurdskými milicemi (známé jsou např. Ženské obranné jednotky – YPJ) a několika arabskými skupinami pak tvoří vojenskou koalici s názvem Syrské demokratické síly (SDF), která představuje hlavního spojence Západu v boji proti Islámskému státu.

PYD má silné vazby na tureckou Stranu kurdských pracujících (PKK). Do bojů proti YPG se tak zapojilo i Turecko, které se dlouhodobě snaží potírat projevy kurdského separatismu na svém území a vadí mu blízké vztahy syrské YPG s tureckou PKK. Kurdské jednotky tak jsou některými členy Severoatlantické aliance (Spojené státy, Francie, Německo) vojensky podporovány, zatímco jiný (Turecko) s nimi aktivně bojuje.⁵⁷ Turecko na rozdíl od zmíněných západních států nerozlišuje mezi PYD a PKK.

Kurdové

Kurdové jsou blízkovýchodní národ bez vlastního státu, který žije v oblasti Turecka, Íránu, Iráku a Sýrie. Jejich příslušníci se dlouhodobě snaží získat nezávislost a vytvořit svůj stát.²²

Distribution of Kurdish population

4.5 Islámský stát

V létě 2014 ovládla značné území v Iráku a posléze v Sýrii teroristická organizace, která sama sebe nazývá Islámský stát. Někdy se užívá starší označení Islámský stát v Iráku a Levantě/Sýrii, též se můžeme setkat se zkratkami IS, ISIL, ISIS nebo Daeš. Tato extrémistická organizace ovládla rozsáhlé oblasti se sunnitskou většinou v západním Iráku i východní Sýrii a vyhlásila na nich vlastní tzv. chalífát, který však ve skutečnosti byl teroristický stát financovaný převážně z kriminální aktivity. Zároveň se snažila o rozšiřování svého území a vede tak boje s iráckými, kurdskými, syrskými vládními i povstaleckými jednotkami. Islámský stát oslovil teroristy po celém světě – „pobočky“ Islámského státu vznikly i v africké Libyi či Nigérii a mnoho zradikalizovaných muslimů z celého světa cestuje právě do Sýrie či Iráku, aby vstoupilo do jeho řad.⁵⁸

Islámský stát se rovněž přihlásil k teroristickým útokům na evropské cíle – například k bombovému útoku na ruské letadlo,⁵⁹ sérii útoků v Paříži⁶⁰ i k dalším útokům v Belgii, Francii, Německu či Turecku. K mnoha útokům došlo i mimo evropské území, často v oblasti Blízkého východu. Proto se stal trnem v oku i zemím, které dříve nebyly přímo v blízkovýchodním regionu příliš zainteresovány. Na území ovládané Islámským státem v Iráku či Sýrii tak dnes podnikají nálety letadla členských států NATO, států Perského zálivu, Jordánska, Ruska a několika dalších.⁶¹ Boj proti Islámskému státu se stal specifickým konfliktem v rámci války v Sýrii, u kterého se dá říct, že úplně všechny zúčastněné strany stojí právě proti Islámskému státu. Liší se však míra intenzity bojů proti Islámskému státu a každá strana přikládá boji s Islámským státem jiný význam.

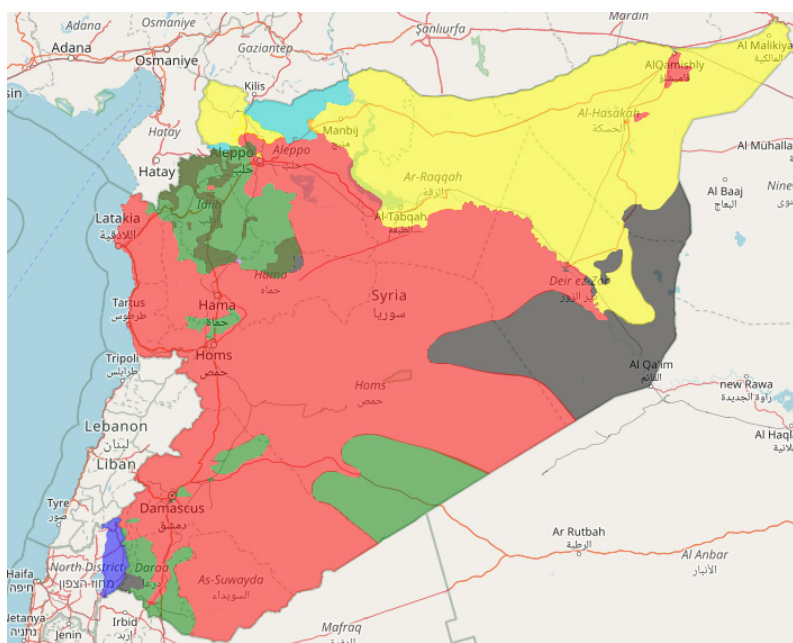
V říjnu roku 2017 byl Islámský stát na ústupu, přišel o většinu území v Iráku včetně svého hlavního města Rakká v Sýrii, které dobyly Syrské demokratické síly.⁶² Počet bojovníků Islámského státu nyní již pravděpodobně klesl pod 15 tisíc.⁶³ Území Islámského státu tvoří dnes převážně strategicky a ekonomicky nevýznamná pustina na východu Sýrie bez největších měst, jejíž dobytí nepředstavuje pro vládní režim prioritu.

Strana	 Syrské vládní síly	 Syrská umírněná opozice	 Syrská zradikalizovaná opozice	 Islámský stát	 Kurdové
Představitelé	Syrská arabská republika	Svobodná syrská armáda	Ahrar aš-Šám, Tahrir as-Šam	Islámský stát v Sýrii a Levantě	Syrské demokratické síly
Ovládané území v Sýrii ⁶⁴	52,7 %	13,7 %		8,2 %	25,4 %
Procento populace	70,8 %	9,2 %		5,7 %	14,3 %
Podpora ze zahraničí ⁶⁵	 Írán Rusko Čína	 Francie USA Turecko S.Arábie Katar	 Katar S. Arábie Turecko	Nikdo	 USA Francie UK Nizozemí Jordánsko Německo Norsko

Poznámka: Zjednodušeno pro větší přehlednost.

Obrázek č. 5: Stav bojů v Sýrii k říjnu 2017.⁶⁶

 Vládní vojska Povstalecká vojska Islámský stát Kurdové Tureckem držená území
 Izraelem okupované území

5 Uprchlická krize související s válkou

V textu o syrské občanské válce nelze nezmínit její humanitární dopady. V červenci 2017 Syrská observatoř pro lidská práva počet obětí války vyčíslila na zhruba 475 tisíc.⁶⁷

Před hrozbou smrti tak již od samého začátku války prchá mnoho obyvatel Sýrie. V samotné Sýrii se pohybuje přes 6,3 miliónů vnitřně vysídlených osob – tedy lidí, kteří byli nuceni opustit své domovy, ale dále pobývají v hranicích státu. Přes dalších pět miliónů obyvatel Sýrii opustilo zcela.⁶⁸ Tito uprchlíci dnes nejčastěji žijí v uprchlických táborech v Jordánsku, Libanonu a Turecku. V Turecku se nyní nachází přes tři miliony uprchlíků, v Libanonu kolem jednoho milionu a v Jordánsku přes 600 tisíc. Tyto tři země tak nesou vůbec nejtěžší zátěž uprchlické krize, například v Libanonu tvoří uprchlíci kolem třetiny populace.⁶⁹ Uprchlické tábory na Blízkém východě však začali někteří syrští uprchlíci opouštět a snaží se dostat dál do Evropské unie. Dle statistik Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v letech 2011-2017 požádal téměř milion Syřanů o azyl v evropských zemích.⁷⁰ Uprchlická krize výrazně zatěžuje mnohé evropské státy a příliv migrantů představuje i jisté bezpečnostní riziko. Kvůli tomuto se ukončení syrské občanské války stalo prioritou i pro mnohé evropské země.

6 Přijaté rezoluce Rady bezpečnosti OSN k řešení otázky Sýrie

6.1 Rezoluce UNSC č. 2042 z 14. dubna 2012 – pětibodový plán Kofi Annana a vyslání pozorovatelů

V únoru 2012 Valné shromáždění OSN ve spolupráci s Ligou arabských států jmenovalo bývalého generálního tajemníka OSN Kofi Annana svým zvláštním zmocněncem pro Sýrii. Ten připravil šestibodový plán pro řešení situace v Sýrii. Požadoval celospolečenský dialog ve spolupráci se zvláštním zmocněncem, zastavení bojů, zajištění humanitární pomoci, propouštění politických vězňů, garanci svobody pohybu a respektování sdružovací svobody a práva demonstrovat.⁷¹ Tomuto plánu vyjádřila v dubnu 2012 jednohlasně podporu Rada bezpečnosti OSN svou rezolucí č. 2042.⁷² V rezoluci rovněž rozhodla o vyslání třiceti neozbrojených pozorovatelů, kteří měli za úkol dohlížet nad implementací příměří.

Na rezoluci navázala ženevská mírová konference svolaná Kofi Annanem, jejímž výsledkem bylo tzv. *Ženevské komuniké* z 30. června 2012. Komuniké obsahovala plán na zajištění míru v Sýrii, který počítal s příměřím, následným přechodným obdobím, ve kterém by vládla přechodná vláda se zástupci z řad vládního režimu i opozice, revizí ústavy a svobodnými volbami.⁷³

6.2 Rezoluce UNSC č. 2043 z 21. dubna 2012 – zřízení Dohlížecí mise OSN v Sýrii (UNSMIS)

V této rezoluci Rada bezpečnosti OSN jednohlasně zřídila Dohlížecí misi OSN v Sýrii složenou z až 300 neozbrojených vojenských pozorovatelů. Mise dostala devadesátidenní mandát k pozorování mírových procesů v Sýrii a k monitoringu a podpoře implementace šestibodového plánu Kofi Annana.⁷⁴ Mandát mise byl v červnu 2012 rezolucí č. 2059 prodloužen o třicet dní. Kvůli vzrůstajícímu nebezpečí v Sýrii a rizikovému charakteru mise to však bylo jediné prodloužení mandátu a k 19. srpnu 2012 byla dohlížecí mise ukončena.⁷⁵

6.3 Rezoluce UNSC č. 2118 z 27. září 2013 – zničení chemických zbraní

Po chemických útocích v Ghútě, které se odehrály 21. srpna 2013, oznámil prezident Spojených států Obama, že došlo k překročení „červené linie“ a chystal se k zapojení do války v Sýrii na straně rebelů. Spojené státy se nejdříve pokusily v srpnu získat podporu v Radě bezpečnosti OSN k přijetí rezoluce, která by dovolovala vojensky zasáhnout v Sýrii, ale to neprošlo převážně přes odpor Ruska.⁷⁶

Po diplomatických jednáních Rusko navrhlo řešení, se kterým souhlasili všichni členové Rady bezpečnosti OSN. Na konci září 2013 byla přijata rezoluce č. 2118, která pověřila Organizaci pro zákaz chemických zbraní (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW) zničením všech chemických zbraní v zemi.⁷⁷ OPCW za své aktivity obdržela v roce 2013 Nobelovu cenu za mír a v lednu 2016 oznámila dokončení procesu zničení syrských chemických zbraní.⁷⁸ Na základě rezoluce rovněž v říjnu 2013 Syrská arabská republika přistoupila k Úmluvě o chemických zbraních (Chemical Weapons Convention, CWC).⁷⁹

6.4 Rezoluce UNSC č. 2139 z 22. února 2014 – dodávky humanitární pomoci

V jednohlasně schválené spíše deklaratorní Rezoluci UNSC č. 2139 Rada bezpečnosti OSN odsoudila veškeré násilí, vyzvala k příměří a vyzvala všechny strany zapojené do konfliktu, aby umožnily dodávky humanitární pomoci.⁸⁰

6.5 Rezoluce UNSC č. 2165 z 14. července 2014 – zajištění humanitární pomoci a monitorovací mechanismus

Další jednohlasně schválená rezoluce reagovala na to, že v Sýrii stále nebylo dostatečně možné poskytovat humanitární pomoc. V této rezoluci tedy Rada bezpečnosti OSN zopakovala svoji výzvu a zároveň autorizovala agentury OSN a její humanitární partnery k užívání několika syrských hraničních přechodů k zajištění humanitární pomoci. Zároveň byl zřízen monitorovací mechanismus, díky kterému OSN dohlížela na to, že dodávky pomoci zasílané do Sýrie mají skutečně humanitární povahu, a humanitární charakter konkrétních dodávek potvrzovala syrské vládě. Zároveň Rada bezpečnosti OSN rozhodla, že platnost opatření v této rezoluci vyprší za 180 dní.⁸¹

6.6 Rezoluce UNSC č. 2209 z 6. března 2015– odsouzení užití chloru v bojích

V rezoluci č. 2209 Rada bezpečnosti OSN poznamenala, že se v bojích užívá chlor. Jeho užití odsoudila a označila jej za porušení rezoluce č. 2118 a Úmluvy o chemických zbraních. Rada bezpečnosti rovněž rozhodla, že v případě příštího porušení rezoluce č. 2118 použije opatření dle Kapitoly VII Charty OSN, které ji opravňují například uvalit sankce či autorizovat použití síly v případě ohrožení míru, porušení míru a činech útočných. Kvůli tomuto varování se při hlasování o rezoluci zdržela Venezuela, rezoluce byla tedy přijata 14 hlasy.⁸²

6.7 Rezoluce UNSC č. 2235 z 7. srpna 2015 – zřízení mechanismu k vyšetření pachatelů chemických útoků

Rada bezpečnosti OSN v této rezoluci jednohlasně zřídila vyšetřovací mechanismus ve spolupráci s OPCW, který má za úkol prošetřit chemické útoky v Sýrii, identifikovat jejich pachatele a učinit je odpovědnými.⁸³ Mandát mise byl dvakrát prodloužen, naposledy rezolucí č. 2319 ze dne 17. listopadu 2016 o další rok.⁸⁴ Dne 24. října 2017 však Rusko další prodloužení mandátu vetovalo a pokud se nic nezmění, tak vyšetřovací mechanismus ukončí v tomto roce svou činnost.⁸⁵

6.8 Rezoluce UNSC č. 2254 z 18. prosince 2015 – podpora vídeňských mírových rozhovorů⁸⁶

Od října 2015 se ve Vídni vedou vyjednávání ohledně mírového procesu v Sýrii. Účastníci jednání jsou známí jako Mezinárodní skupina na podporu Sýrie (International Syria Support Group, ISSG). ISSG se skládá ze zástupců Číny, Egypta, Francie, Íránu, Iráku, Itálie, Jordánska, Kataru, Libanonu, Německa, Ománu, Ruska, Saúdské Arábie, Spojeného království, Spojených arabských emirátů, Spojených států, Turecka a mezinárodních organizací – Ligy arabských států, Evropské unie a OSN. Skupina vydala 14. listopadu 2015 stanovisko, ve kterém se odkázala na Ženevské komuniké z roku 2012. V něm požadovala nastolení příměří, po kterém se měla v době do šesti měsíců vytvořit přechodná vláda a začít psát nová ústava. Do 18 měsíců pak měly proběhnout svobodné volby dle nové ústavy.⁸⁷

Rezoluce č. 2254 jednohlasně vyslovila podporu práci ISSG a podpořila stanovisko skupiny z 14. listopadu. Vyzvala k jejich naplnění a požádala generálního tajemníka OSN, aby k lednu 2016 svolal formální vyjednávání mezi aktéry konfliktu, které mělo vyústit v přechodný proces, jak jej požadovalo Ženevské komuniké a Vídeňské stanovisko.

6.9 Rezoluce UNSC č. 2268 z 26. února 2016 – výzva k dodržování příměří

ISSG pokračovala ve svých jednáních v Ženevě, která vyústila ve společné prohlášení Spojených států amerických a Ruské federace ze dne 22. února 2016 ohledně příměří v Sýrii. V prohlášení bylo řečeno, že o půlnoci z 26. na 27. února dojde ke klidu zbraní.⁸⁸ V rezoluci č. 2268 Rada bezpečnosti OSN požadovala, aby všechny strany naplňovaly podmínky příměří, zahájily proces politického přechodu nastíněného v rezoluci č. 2254 a umožnily dodávky humanitární pomoci a přístup humanitárních pracovníků.⁸⁹ Příměří však nebylo příliš dodržováno a boje pokračovaly.⁹⁰

6.10 Rezoluce UNSC č. 2328 z 19. prosince 2016 – humanitární situace v Aleppu

Ke konci roku 2016 se vlivem bojů o syrské město Aleppo velmi zhoršila tamní humanitární situace a docházelo k mnoha civilním obětem. V rezoluci č. 2328 tedy Rada bezpečnosti OSN požadovala po stranách konfliktu, aby uvolnily prostor a napomohly k evakuaci civilistů a poskytnutí humanitární pomoci.⁹¹

6.11 Rezoluce UNSC č. 2332 z 21. prosince 2016 – zajištění humanitární pomoci a monitorovací mechanismus

V této rezoluci Rada bezpečnosti OSN znovu obnovila účinnost výše zmíněné rezoluce č. 2165 (jejíž platnost nebyla prodloužena), a umožnila tak humanitárním pracovníkům překračovat syrské hranice k zajištění humanitární pomoci.⁹²

6.12 Rezoluce UNSC č. 2336 z 31. prosince 2016 – zajištění humanitární pomoci a monitorovací mechanismus

V prosinci 2016 se Rusko ve spolupráci s Tureckem pokusilo o nastolení míru v Sýrii. Tyto dvě země svolaly na leden konferenci v hlavním městě Kazachstánu Astaně. Dne 28. prosince 2016 Turecko s Ruskem, společně se zapojenými opozičními skupinami, dohodlo plán příměří se začátkem k 30. prosinci 2016. Do dohody o příměří se zapojilo několik opozičních skupin, byly z něj však vynechány kurdské skupiny i teroristické skupiny jako ISIL a al-Nusra. Rada bezpečnosti OSN v rezoluci č. 2336 ocenila ruské a turecké snažení a vyjádřila podporu mírovým rozhovorům v Astaně.⁹³

Rozhovory v kazašské Astaně svolané Tureckem a Ruskem následně probíhaly v několika kolech od ledna 2017. Jejich výsledkem bylo vymezení čtyř deeskalačních zón, v kterých má dojít ke klidu zbraní.⁹⁴

7 Vetované rezoluce Rady bezpečnosti OSN k Sýrii

Rada bezpečnosti OSN projednávala taktéž několik návrhů rezolucí, proti kterým hlasoval zástupce Ruska či Číny a tím pádem nebyly přijaty. K tomuto vetu došlo poprvé dne 4. října 2011 u návrhu rezoluce S/2011/612 z dílny západních států, který odsuzoval syrskou vládu a požadoval po vládě v Damašku ukončení veškerého násilí proti civilistům.⁹⁵ Tento návrh rezoluce byl vetován Ruskem a Čínou, protože jej považovaly za přílišné vměšování do vnitřních záležitostí Sýrie. Podobným pokusem byl návrh rezoluce S/2012/77 s podobným obsahem z dílny Ligy arabských států, který byl vetován Ruskem a Čínou dne 4. února 2012 v podstatě ze stejných důvodů.⁹⁶

Dne 19. července 2012 byl opětovně Ruskem a Čínou vetován návrh rezoluce S/2012/538⁹⁷ předložený západními státy, ve kterém bylo konstatováno, že v Sýrii došlo k ohrožení mezinárodního míru a bezpečnosti dle kapitoly VII Charty OSN. Návrh rezoluce dále obsahoval ultimátum, že jestli syrská vláda nezastaví postup vojsk směrem k obydleným centrům do deseti dnů, tak Rada bezpečnosti OSN přijme sankční opatření dle čl. 41 kapitoly VII Charty OSN.

Dalším návrhem rezoluce vetovaným Ruskem a Čínou se stal dokument S/2014/348⁹⁸ předložený širokou skupinou desítek států z celého světa, ve kterém Rada bezpečnosti OSN chtěla využít své pravomoci, dle které může Mezinárodní trestní soud v Haagu požádat o prošetření zločinů. V návrhu bylo žádáno právě o prošetření zločinů v Sýrii.

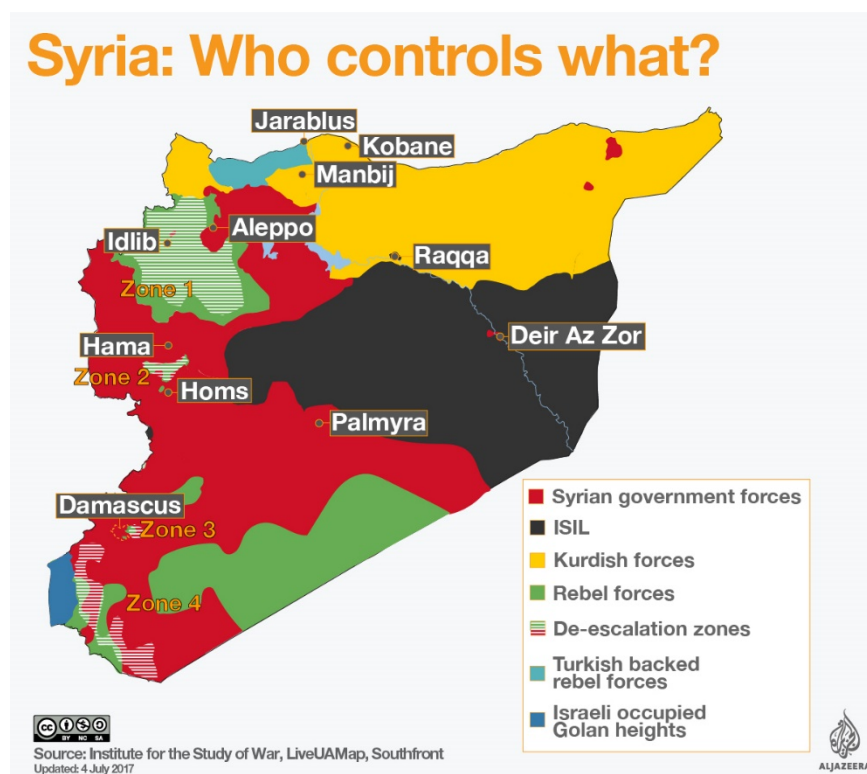
Dne 8. října 2016 pak poprvé samotné Rusko bez podpory Číny vetovalo návrh rezoluce S/2016/846,⁹⁹ který požadoval okamžité ukončení bojů v Sýrii a především pak ukončení vypouštění barelových bomb na město Aleppo, jehož se dle dostupných informací dopouštěla právě syrská a ruská letadla.^{100, 101}

Aleppa se týkal i návrh rezoluce S/2016/1026¹⁰² předložený Egyptem, Novým Zélandem a Španělskem, který požadoval okamžité zastavení veškerých bojů v Aleppu a uskutečnění mírových rozhovorů dle Ženevského komuniké, jak požadovala rezoluce č. 2254. Tento návrh rezoluce byl však vetován Ruskem a Čínou dne 5. prosince 2016.

Předposlední vetovaný návrh rezoluce k Sýrii S/2017/315¹⁰³ předložený Francií, Spojeným královstvím a Spojenými státy se zabýval chemickým útokem v Chán Šajchúnu. Kromě odsouzení užití chemických zbraní návrh rezoluce požadoval prošetření útoku společným mechanismem OPCW a OSN zřízeným rezolucí č. 2335. Návrh rezoluce však vetovalo Rusko na jednání dne 12. dubna 2017, neboť dle jeho názoru návrh rezoluce odkazoval na viníky dříve, než proběhlo samotné nezávislé vyšetřování. Tohoto mechanismu se týkalo i prozatím poslední ruské veto z 24. října 2017, kterým Rusko odmítlo prodloužení mandátu společného mechanismu OSN a OPCW k prošetření chemických útoků.¹⁰⁴

Obrázek č. 6: Vyznačení deeskalačních zón na mapě. ¹⁰⁵

Pozn.: Mapa pochází z července 2017, pro aktuálnější rozložení ovládaných území viz obrázek č. 4.

8 Závěr

Občanská válka v Sýrii je již přes šest let trvající konflikt, jehož konečné řešení je stále spíše v nedohledu. I když je z mnoha stran vynakládáno značné úsilí na ukončení konfliktu, kvůli počtu zúčastněných aktérů a jejich spleťtým vzájemným vztahům a protichůdným zájmům to minimálně prozatím není možné. Zůstává otázkou, zda se situaci podaří vyřešit příměří, nebo se bude bojovat až do úplné výhry jedné ze stran či úplného vyčerpání všech stran.

Otázky pro jednání

- Podporuje váš stát ve válce spíše vládní vojska, nebo povstalecké skupiny?
- Jak se v minulosti váš stát stavěl k řešení situace? Byl navrhovatelem nějakých rezolucí? Hlasoval pro některé? Jakým způsobem?
- Jaké má v současnosti váš stát diplomatické vztahy se Sýrii a jaké s opozicí?
- Má váš stát na Sýrii či její představitele uvalené nějaké sankce?
- Jak se váš stát obecně staví k zasahování do vnitřních záležitostí a narušování suverenity ve jménu ochrany lidských práv a podpory míru?
- Jaká je struktura ekonomiky Sýrie? Jaké oblasti země jsou z ekonomického a strategického hlediska nejvýznamnější?
- Kdo je zvláštním zmocněncem OSN a Ligy arabských států v Sýrii? Jaké jsou jeho pravomoci? Co udělal pro řešení situace v Sýrii?
- Jaké mírové konference k Sýrii proběhly či probíhají? Co bylo jejich výsledkem?

Doporučené a rozšiřující zdroje

Vox – Syria's war: Who is fighting and why

Přehledné video popisující celý konflikt v šesti minutách.

<https://www.youtube.com/watch?v=JFpanWNgfQY>

Council on Foreign Relations - Who's Who in Syria's Civil War

Článek přehledně popisující všechny strany zapojené do konfliktu

<https://www.cfr.org/backgrounder/whos-who-syrias-civil-war>

Council on Foreign Relations – Syria's War: The Descent Into Horror

Souhrn klíčových aspektů syrské války

<https://www.cfr.org/interactives/syrias-civil-war-descent-into-horror/>

Syrian Civil War Map

Mapa ukazující aktuální stav bojů včetně různých statistik

<http://syriancivilwarmap.com/>

Security Council Report – UN Documents for Syria

Dokumenty OSN (rezoluce, prohlášení, dopisy) k Sýrii

<http://www.securitycouncilreport.org/un-documents/syria/>

Al Jazeera – Syria diplomatic talks: A timeline

Chronologický přehled diplomatických jednání k Sýrii

<http://www.aljazeera.com/news/2017/09/syria-diplomatic-talks-timeline-170915083153934.html>

CNN - Syrian Civil War Fast Facts

Časová osa s nejdůležitějšími událostmi konfliktu

<http://edition.cnn.com/2013/08/27/world/meast/syria-civil-war-fast-facts/index.html>

UNHCR – Syria Regional Refugee Response

Statistiky OSN pro uprchlíky ze Sýrie

<http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php>

UNHCR – EUROPE: Syrian Asylum Applications

Statistiky OSN pro žadatele o azyl ze Sýrie v Evropě

<http://data.unhcr.org/syrianrefugees/asylum.php>

Seznam zdrojů

1 Syria Emergency. *UNHCR* [online]. 2017 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <http://www.unhcr.org/syria-emergency.html>

2 UN: Syria is biggest humanitarian emergency of our era with three million Syrians now refugees. *The Telegraph* [online]. 2017 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/11062781/UN-Syria-is-biggest-humanitarian-emergency-of-our-era-with-three-million-Syrians-now-refugees.html>

3 THE MIDDLE EAST, ISRAELI-PALESTINIAN CONFLICT, AND SYRIA. *The Progressive* [online]. 2013 [cit. 2017-08-28]. Dostupné z: <http://guprogressive.com/the-middle-east-israeli-palestinian-conflict-and-syria/>

4 Syria: Background. *The World Factbook* [online]. 2015 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2028.html#sy>

- 5 MACFARQUHAR, Neil. Hafez al-Assad, Who Turned Syria Into a Power in the Middle East, Dies at 69. *The New York Times* [online]. 2000 [cit. 2017-09-10]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/2000/06/11/world/hafez-al-assad-who-turned-syria-into-a-power-in-the-middle-east-dies-at-69.html>
- 6 Profile: Syria's ruling Baath Party. *BBC* [online]. 2012 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-18582755>
- 7 PORAT, Liad. The Syrian Muslim Brotherhood and the Asad Regime. *Crown Center for Middle East Studies, Brandeis University* [online]. Waltham, Massachusetts, 2010 [cit. 2017-08-08]. Available at: <http://www.brandeis.edu/crown/publications/meb/MEB47.pdf>.
- 8 Syria's drained population. *The Economist* [online]. 2015 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.economist.com/blogs/graphicdetail/2015/09/daily-chart-18>
- 9 Syria: People and Society. *The World Factbook* [online]. 2015 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/sy.html>
- 10 27 maps that explain the crisis in Iraq. *Vox* [online]. 2014 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.vox.com/a/maps-explain-crisis-iraq>
- 11 Ethno-religious division of Syria into Secular Syria, Saudi Salafist State and Kurdistan is the only solution. *World Shia Forum* [online]. 2012 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <https://worldshiaforum.wordpress.com/2012/07/28/ethno-religious-division-of-syria-in-west-syria-east-syria-and-kurdistan-is-the-only-solution/>
- 12 Arab spring: an interactive timeline of Middle East protests. *The Guardian* [online]. 2012 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.theguardian.com/world/interactive/2011/mar/22/middle-east-protest-interactive-timeline>
- 13 Middle East unrest: Syria arrests Damascus protesters. *BBC News* [online]. 2011 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-12757394>
- 14 In Syria, Crackdown After Protests. *The New York Times* [online]. 2011 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: http://www.nytimes.com/2011/03/19/world/middleeast/19syria.html?_r=0
- 15 The Free Syrian Army:: A decentralized insurgent brand. *Brookings* [online]. 2016 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/11/iwr_20161123_free_syrian_army.pdf
- 16 Syria After Four Years: Timeline of a Conflict. *VICE.com* [online]. 2015 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <https://news.vice.com/article/syria-after-four-years-timeline-of-a-conflict>
- 17 Návrh rezoluce S/2011/612. *United Nations Security Council* [online]. 2011 [cit. 2017-09-11]. Dostupné z: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/612
- 18 Návrh rezoluce S/2012/77. *United Nations Security Council* [online]. 2011 [cit. 2017-09-11]. Dostupné z: http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2012/77
- 19 Security Council - Veto List. *United Nations* [online]. [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://research.un.org/en/docs/sc/quick>
- 20 Syria in Crisis: National Coalition for Syrian Revolutionary and Opposition Forces. *Carnegie Endowment for International Peace* [online]. 2015 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://carnegieendowment.org/syriaincrisis/?fa=50628>

- 21 Syrian National Council quits opposition bloc. *Al Arabiya* [online]. 2014 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://english.alarabiya.net/en/News/middle-east/2014/01/21/Syrian-National-Council-quits-opposition-coalition-.html>
- 22 The Time of the Kurds. *Council on Foreign Relations* [online]. 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/interactives/time-kurds#!/time-kurds>
- 23 Who's Who in the Syrian Civil War. *The Clarion Project* [online]. 2015 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.clarionproject.org/factsheet/whos-who-syrian-war>
- 24 Who's Fighting Who In Syria. *TIME* [online]. 2015 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://time.com/4059856/syria-civil-war-explainer/>
- 25 ABUKHALIL, As'ad. The 8 Proxy Wars Going On in Syria Right Now. *HuffPost* [online]. 2014 [cit. 2017-09-10]. Dostupné z: http://www.huffingtonpost.com/asad-abukhalil/syria-proxy-wars_b_5874488.html
- 26 Syria Deaths Hit New High in 2014, Observer Group Says. *The New York Times* [online]. 2015 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/2015/01/02/world/middleeast/syrian-civil-war-2014-deadliest-so-far.html>
- 27 Syrian refugee numbers top 500,000: UNHCR. *Reuters* [online]. 2012 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/2012/12/11/us-syria-crisis-refugees-idUSBRE8BA09O20121211>
- 28 Britain, France claim Syria used chemical weapons. *The Washington Post* [online]. 2013 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/world/national-security/britain-france-claim-syria-used-chemical-weapons/2013/04/18/f17a2e7c-a82f-11e2-a8e2-5b98cb59187f_story.html
- 29 Ženevský protokol. *UNODA* [online]. 1925 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <http://www.un.org/disarmament/WMD/Bio/1925GenevaProtocol.shtml>
- 30 President Obama and the 'red line' on Syria's chemical weapons. *The Washington Post* [online]. 2013 [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/news/fact-checker/wp/2013/09/06/president-obama-and-the-red-line-on-syrias-chemical-weapons/>
- 31 Syria: Thousands suffering neurotoxic symptoms treated in hospitals supported by MSF. *Médecins Sans Frontières* [online]. 2013 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://www.msf.org/article/syria-thousands-suffering-neurotoxic-symptoms-treated-hospitals-supported-msf>
- 32 U.S., citing use of chemical weapons by Syria, to provide direct military support to rebels. *The Washington Post* [online]. [cit. 2017-07-29]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/world/national-security/us-concludes-syrian-forces-used-chemical-weapons/2013/06/13/59b03c66-d46d-11e2-a73e-826d299ff459_story.html
- 33 How Russia saw a chance with its Syria plan. *The Washington Post* [online]. 2013 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/world/europe/how-russia-saw-a-chance-with-its-syria-plan/2013/09/11/fb9f66a6-1aee-11e3-80ac-96205cacb45a_story.html
- 34 Rezoluce UNSC č. 2118. *Organizace spojených národů*. 2013. Dostupné také z: [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2118\(2013\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2118(2013))
- 35 Destruction of declared Syrian chemical weapons completed. *Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons* [online]. 2011 [cit. 2017-09-11]. Dostupné z:

<https://www.opcw.org/news/article/destruction-of-syrian-chemical-weapons-completed/>

36 Why Russia is an ally of Assad. *The Economist* [online]. [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <https://www.economist.com/blogs/economist-explains/2015/09/economist-explains-22>

37 Russia carries out first air strikes in Syria. *Al Jazeera* [online]. 2015 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z: <http://www.aljazeera.com/news/2015/09/russian-carries-air-strikes-syria-150930133155190.html>

38 Russians Strike Targets in Syria, but Not ISIS Areas. *The New York Times* [online]. 2015 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/2015/10/01/world/europe/russia-airstrikes-syria.html>

39 Report suggests Russia, Syria deliberately targeted civilian areas of Aleppo. *CNN* [online]. 2017 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2017/02/13/middleeast/syria-russia-aleppo-civilian-areas/index.html>

40 Russia/Syria: War Crimes in Month of Bombing Aleppo. *Human Rights Watch* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/news/2016/12/01/russia/syria-war-crimes-month-bombing-aleppo>

41 How Russian bombing is changing Syria's war, in 3 maps. *Vox* [online]. 2016 [cit. 2017-09-11]. Dostupné z: <https://www.vox.com/2016/2/16/11020140/russia-syria-bombing-maps>

42 Russia to withdraw armed forces from Syria starting with aircraft carrier group. *Independent* [online]. 2017 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/russia-withdraw-armed-forces-syria-aircraft-carrier-group-civil-war-ceasefire-assad-regime-ally-a7512541.html>

43 Russian missiles 'hit IS in Syria from Caspian Sea'. *BBC* [online]. 2015 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-34465425>

44 Syria chemical 'attack': What we know. *BBC* [online]. 2017 [cit. 2017-08-28]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-39500947>

45 What to Know About the U.S. Missile Attack on Syria. *TIME* [online]. 2017 [cit. 2017-08-28]. Dostupné z: <http://time.com/4730231/us-missile-airstrike-attack-syria-donald-trump-bashar-assad/>

46 Syria war: World reaction to US missile attack. *BBC* [online]. 2017 [cit. 2017-08-28]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-us-canada-39526089>

47 Who's Who in Syria's Civil War. *Council on Foreign Relations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/background/whos-who-syrias-civil-war>

48 Free Syrian Army Proclamation of Principles. *National Coalition of Syrian Revolution and Opposition Forces* [online]. [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: http://www.etilaf.us/fsa_proc_principles

49 Who's Who in Syria's Civil War. *Council on Foreign Relations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/background/whos-who-syrias-civil-war>

50 Who is supplying weapons to the warring sides in Syria? *BBC* [online]. 2013 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-22906965>

-
- 51 Syria war: US launches missile strikes in response to 'chemical attack'. *BBC* [online]. 2017 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-us-canada-39523654>
- 52 Mapping Militant Organization: Ahrar al-Sham. *Stanford University* [online]. 2017 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <http://web.stanford.edu/group/mappingmilitants/cgi-bin/groups/view/523>
- 53 Clarifications Regarding the Statement by Michael Ratney, the United States Special Envoy to Syria. *Hay'at Tahreer Al-Sham* [online]. 2017 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: https://azelin.files.wordpress.com/2017/03/hay_at-tahcca3ricc84r-al-shacc84m-22clarifications-regarding-the-statement-by-michael-ratney-the-united-states-special-envoy-to-syria22-en.pdf
- 54 Profiling Jabhat al-Nusra. *Brookings* [online]. 2016 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/07/iwr_20160728_profiling_nusra.pdf
- 55 In fight against Islamic State, Kurds expand their territory. *Reuters* [online]. 2016 [cit. 2017-11-09]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/investigates/special-report/mideast-crisis-kurds-land/>
- 56 Exclusive: Syrian Kurdish YPG aims to expand force to over 100,000. *Reuters* [online]. 2017 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-ypg-exclusive/exclusive-syrian-kurdish-ypg-aims-to-expand-force-to-over-100000-idUSKBN16R1QS>
- 57 Who's Who in Syria's Civil War. *Council on Foreign Relations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/background/whos-who-syrias-civil-war>
- 58 What is 'Islamic State'? *BBC News* [online]. 2015 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-29052144>
- 59 Islamic State says 'Schweppes bomb' used to bring down Russian plane. *Reuters* [online]. 2015 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/2015/11/19/us-egypt-crash-islamicstate-photo-idUSKCN0T725Q20151119>
- 60 ISIS Claims Responsibility, Calling Paris Attacks 'First of the Storm'. *The New York Times* [online]. 2015 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/2015/11/15/world/europe/isis-claims-responsibility-for-paris-attacks-calling-them-miracles.html>
- 61 The Global Coalition To Defeat ISIS. *U.S. Department of State* [online]. 2017 [cit. 2017-11-08]. Dostupné z: <https://www.state.gov/s/seci/>
- 62 Islamic State will lose Mosul and Raqqa. What happens next? *Chicago Tribune* [online]. 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2017/10/17/world/middleeast/isis-syria-raqqa.html>
- 63 Isis ranks dwindle to 15,000 amid 'retreat on all fronts', claims Pentagon. *The Guardian* [online]. 2016 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/aug/11/isis-ranks-dwindle-to-15000-amid-retreat-on-all-fronts-claims-pentagon>
- 64 War Statistics. *Syrian Civil War Map* [online]. 2017 [cit. 2017-10-27]. Dostupné z: <http://syriancivilwarmap.com/war-statistics/>
- 65 Who backs whom in the Syrian conflict. *The Guardian* [online]. 2015 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/ng-interactive/2015/oct/09/who-backs-whom-in-the-syrian-conflict>

66 *Syrian Civil War Map* [online]. 2017 [cit. 2017-10-27]. Dostupné z: <http://syriancivilwarmap.com/war-statistics/>

67 About 475 thousand persons were killed in 76 months of the Syrian revolution and more than 14 million were wounded and displaced. *Syrian Observatory for Human Rights* [online]. 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <http://www.syriahr.com/en/?p=70012>

68 Syrian refugee numbers pass 5 million mark in region: *U.N. Reuters* [online]. 2017 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-refugees-idUSKBN1710XY>

69 Syria Regional Refugee Response: Regional Overview. *UNHCR* [online]. 2015 [cit. 2015-11-30]. Dostupné z: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php>

70 Syria Regional Refugee Response: Syrian Asylum Applications. *UNHCR* [online]. 2015 [cit. 2017-08-27]. Dostupné z: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/asylum.php>

71 Six-Point Proposal of the Joint Special Envoy of the United Nations and the League of Arab States. United Nations [online]. 2012 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: http://www.un.org/en/peacekeeping/documents/six_point_proposal.pdf

72 Rezoluce UNSC č. 2042. *United Nations* [online]. 2012 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2042\(2012\)](https://undocs.org/S/RES/2042(2012))

73 Action Group for Syria: Final Communiqué. *United Nations* [online]. 2012 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/aug/11/isis-ranks-dwindle-to-15000-amid-retreat-on-all-fronts-claims-pentagon>

74 Rezoluce UNSC č. 2043. *United Nations* [online]. 2012 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2043\(2012\)](https://undocs.org/S/RES/2043(2012))

75 Rezoluce UNSC č. 2059. *United Nations* [online]. 2012 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2059\(2012\)](https://undocs.org/S/RES/2059(2012))

76 Russian resistance torpedoes United Nations resolution on Syria. *Los Angeles Times* [online]. 2013 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://articles.latimes.com/2013/aug/28/world/la-fg-wn-syria-united-nations-resolution-20130828>

77 Rezoluce UNSC č. 2118. *United Nations* [online]. 2012 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2118\(2013\)](https://undocs.org/S/RES/2118(2013))

78 Destruction of declared Syrian chemical weapons completed. *OPCW* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://www.opcw.org/news/article/destruction-of-syrian-chemical-weapons-completed/>

79 Syria's Accession to the Chemical Weapons Convention Enters into Force. *OPCW* [online]. 2013 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://www.opcw.org/news/article/syrias-accession-to-the-chemical-weapons-convention-enters-into-force/>

80 Rezoluce UNSC č. 2139. *United Nations* [online]. 2014 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2139\(2014\)](https://undocs.org/S/RES/2139(2014))

81 Rezoluce UNSC č. 2165. *United Nations* [online]. 2014 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2165\(2014\)](https://undocs.org/S/RES/2165(2014))

82 Rezoluce UNSC č. 2209. *United Nations* [online]. 2015 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2209\(2015\)](https://undocs.org/S/RES/2209(2015))

83 Rezoluce UNSC č. 2235. *United Nations* [online]. 2015 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2235\(2015\)](https://undocs.org/S/RES/2235(2015))

84 Rezoluce UNSC č. 2319. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2319\(2016\)](https://undocs.org/S/RES/2319(2016))

85 Security Council fails to extend mandate of panel investigating use of chemical weapons in Syria. *United Nations* [online]. 2017 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=57953#.WfCqX2ioOM8>

86 Rezoluce UNSC č. 2254. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2254\(2016\)](https://undocs.org/S/RES/2254(2016))

87 14 November 2015, Statement of the International Syria Support Group Vienna. *United Nations* [online]. 2015 [cit. 2017-11-04]. Dostupné z: <http://www.un.org/undpa/en/Speeches-statements/14112015/syria>

88 Joint Statement of the United States and the Russian Federation, as Co-Chairs of the ISSG, on Cessation of Hostilities in Syria, February 22, 2016. *U.S. Embassy in Syria* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://sy.usembassy.gov/joint-statement-united-states-russian-federation-co-chairs-issg-cessation-hostilities-syria-february-22-2016/>

89 Rezoluce UNSC č. 2268. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2268\(2016\)](https://undocs.org/S/RES/2268(2016))

90 Syria ceasefire task force meets, France wants answers on violations. *Reuters* [online]. 2016 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-france/syria-ceasefire-task-force-meets-france-wants-answers-on-violations-idUSKCN0W213R>

91 Rezoluce UNSC č. 2328. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2328\(2016\)](https://undocs.org/S/RES/2328(2016))

92 Rezoluce UNSC č. 2332. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2332\(2016\)](https://undocs.org/S/RES/2332(2016))

93 Rezoluce UNSC č. 2336. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/2336\(2016\)](https://undocs.org/S/RES/2336(2016))

94 Syria's 'de-escalation zones' explained. *Al Jazeera* [online]. 2017 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://www.aljazeera.com/news/2017/05/syria-de-escalation-zones-explained-170506050208636.html>

95 Návrh rezoluce S/2011/612. *United Nations* [online]. 2011 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://undocs.org/S/2011/612>

96 Návrh rezoluce S/2012/77. *United Nations* [online]. 2012 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://undocs.org/S/2012/77>

97 Návrh rezoluce S/2012/538. *United Nations* [online]. 2012 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://undocs.org/S/2012/538>

98 Návrh rezoluce S/2014/348. *United Nations* [online]. 2014 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://undocs.org/S/2014/348>

99 Návrh rezoluce S/2016/846. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://undocs.org/S/2016/846>

100 Russia/Syria: War Crimes in Month of Bombing Aleppo. *Human Rights Watch* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/news/2016/12/01/russia/syria-war-crimes-month-bombing-aleppo>

101 Syria and Russia Appear Ready to Scorch Aleppo. *The New York Times* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: https://www.nytimes.com/2016/09/26/world/middleeast/syria-un-security-council.html?smid=tw-share&_r=0

102 Návrh rezoluce S/2016/1026. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://undocs.org/S/2016/1026>

103 Návrh rezoluce S/2017/315. *United Nations* [online]. 2016 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://undocs.org/S/2017/315>

104 Security Council fails to extend mandate of panel investigating use of chemical weapons in Syria. *United Nations* [online]. 2017 [cit. 2017-10-29]. Dostupné z: <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=57953#.WfCqX2ioOM8>

105 Final de-escalation zones agreed on in Astana. *Al Jazeera* [online]. 2017 [cit. 2017-11-04]. Dostupné z: <http://www.aljazeera.com/news/2017/09/final-de-escalation-zones-agreed-astana-170915102811730.html>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a OBSE.

www.studentsummit.cz

www.facebook.com/studentsummit

summit@amo.cz

www.twitter.com/studentsummit

www.instagram.com/praguestudentsummit

www.youtube.com/studentsummitcz

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

+420 224 813 460

www.facebook.com/AMO.cz

www.amo.cz

www.twitter.com/amo_cz

info@amo.cz

www.linkedin.com/company/amocz

Žitná 608/27, 110 00 Praha 1

www.youtube.com/AMOCz

Daniel Netrval

Daniel Netrval je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Background report je materiál pro žáky středních škol účastnících se Pražského studentského summitu. Všichni partneři projektu jsou uvedeni zde.

The Kellner
Family
Foundation

Generální partner
Pražského studentského summitu

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Evropská
komise

Zastoupení v České republice

TOP
partneři

Embassy of Canada
Ambassade du Canada

Partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT

Mediální
partneři

Za
podpory